

'ZIENTZIAREN' MITOA ETA BERE EGINKIZUNA GIZARTEAN

SARRERA

Feyerabendek → zientziari buruzko iritzi polemikoak azalarazi + amaieran anarkismo metodologikoa proposatu.

Azalduko du: zientziak eta zientzialariek merezi ez duten lekua dute gizartean (autoritatea, dirua...).

Horretarako gizartean "maitagarrien ipuina" sinistu du zientziaren inguruan, metodo zientifikoa alegia. Eta horren gainean eraiki zientziaren inguruan dagoen tratu berezia.

1. ZIENTZIAK GIZARTEAN DUEN PAPER

- XX. mendeko zientziaren irudia (eta gaur egungoa) → maitagarrien ipuinak determinatuta (gero sakondu maitagarrien ipuin honetan).
- Maitagarri ipuin honen arabera → zientzialariak ideiak ditu, horien gainean metodo bereziak erabiltzen dira eta teoriak ere metodoaren frogak gainditzen dute.
- Horregatik → gizarte modernoan zientziak tratu berezi bat jaso (pribilegioak)
- Ideia zientifikoak onartu edo baztertzekoan daukagun modua → prozedura EZ demokratikoen bidez egin, besterik gabe onartzen da.
 - Adib.: pentsalari ausart eta iraultzaileenek ere onartu: kropotkin, Evans Pritchard, Levi-Strauss...

1.2. ZIENTZIA + ESTATUA ETA HEZKUNTZA

Zientziaren harremana estatua eta hezkuntzarekin:

- Estatua eta zientzia guztiz loturik daude: dirutza handia xahutu zientzia bultzatzen; giza harremanak modu zientifikoan landu.
- Hezkuntza eta zientzia guztiz loturik: hezkuntza arloan zientziari loturiko sasi arloak bultzatu (zientziaren filosofia adibidez); ia arlo zientifiko guztiak derrigorrezko ikasgaiak.

Estatua eta hezkuntzaren harremana bestelako arloekin:

- Estatuan erlijioak, mitoak, aurreiritziak... eragina izan dezaketen arren, ez daude horren estuki loturik.
 - Ideologia botoen bidez soilik sar daiteke estatuan, erlijio nagusiak fenomeno historiko gisa irakatsi...
- Hezkuntzan erlijioari harremandutako hezkuntza jasotzeko gurasoek erabaki behar dute, eta badago hezkuntza erlijiosoa alde batera uztea.
- Zientziarekin EZ da halakorik gertatzen.

Zientziak trataera berezi hau izatearen arrazoia → maitagarrien ipuina.

2. MAITAGARRIEN IPUINA

Maitagarrien ipuina → metodo zientifikoa

- Baina... maitagarrien ipuina faltsua da → ez dago metodorik arrakasta berma dezakena → Arazoak ebatzen badira da denbora luzez aztertzea.
- Funtsean ia alderik ez zientziaren prozesu eta gizartean lege berri bati bidea egiten dion prozeduren artean.

- Ezberdintasuna: demokrazia saiatzen da prozedura guztiek ulertzeko moduan saiatzen; zientzialariek ordiz prozedura hori ezkututzen dute.
Zientzialariak ez du onartuko bozketak eginkizunik duenik zientzian.

3. MAITAGARRIEN IPUINA ZERTAN FUNTSATU

Soilik → gertakariak, logikak eta metodologiak erabaki (maitagarrien ipuinari jarraiki)

Hauek zalantzan jarriko ditu Feyerabendek

- Gertakariak → "nola erabakitzen dute gertakariak?"
- Teoria → gertakarietatik eratorriak badira... azaldu: interesgarria den edozein teoria emaitza esperimental ezberdinekin gatazkan dagoela. Orduan gertakariekin bat egiten ez duten teoriak ezabatuko balira, zientziaren osotasuna ezabatuko genuke.
Teoria on batek bere lehiakideenak baina gehiago azaltzen duenarekin desados.
- Gertakariak bakarrik ez dute zientziako teoriak onartu edo baztertzeko bezain beste indar
- Logika → zientziaren eskakizun sinpleenak ere ez dira asetzen, eta ezingo lirateke asetu.
Zientzialariaren ideiak oso gutxitan bat logika eta matematikaren ideia zurruneekin
- logika eta metodologia zurruneak

Ondorioa:

- Bada prozedura demokratikoak aplikatzea zientzian
- Maitagarrien ipuinaren bidez prozedura horiek baztertzeko dira, zientzia arloko handikiak babestuz.
- Horrela zientziak eta zientzialariek lortu egun gizartean duten lekua, eta merezi ez dutena.
Ezinbesteko da dagokien lekura jeistea, eta gizartean leku apalago batean egotea.